

světlivky vyžadují již u skupiny osmé lesní výměru aspoň 700 ha. Obdobný zákon o zaopatření trvalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém ze dne 3. listopadu 1922 čís. 318 sb. z. a n. rozeznává jen mezi samostatnými lesními správci, jež klade na roveň revírním lesním, nadlesním a samostatnou administrativní činností a vyššími lesními úředníky na lesních objektech přes 10.000 ha. Z toho vyplývá, že obor nadlesním se samostatnou administrativní činností a vyššími lesními se vztahovati na lesní objekt daleko přes 700 ha a že jeho služba musí se v y č e r p á v a t i administrativním a technickým dohledem nad lesem a kontrolou podřízených správců revírů. Manžel žalobkyně nebyl nadlesním ani titulem ani oborem své působnosti, a náležel vzhledem k nepatrné výměře spravovaného lesa do nejnížší skupiny lesních hospodářů, tedy do skupiny osmé. Že jeho nástupce s tímž oborem působnosti obdržel titul nadlesního a později i lesmistra, nemůže míti na výměru zaopatřovacích požitků vlivu, neboť dle cit. zák. ze dne 3. listopadu 1922 lze pokládati titul lesmistra za přiměřený teprve, když spravovaný objekt lesní přesahuje 10.000 ha výměry. Námitka dovolatelova, že manžel žalobkyně ani do 8. skupiny nenáležel, poněvadž nespravoval ani 700 ha lesa, stala se bezpředmětnou novelou ze dne 13. července 1922 čís. 215 sb. z. a n., dle které revírní lesní byli přeřaděni ze skupiny sedmé do skupiny osmé, takže manžel žalobkyně, i když ne jako samostatný správce lesa, tedy jako revírník, by nyní do osmé skupiny náležel.

Čís. 2448.

Ztratilo-li se za dopravy zboží, přecházejí práva z dopravní smlouvy na příjemce odevzdáním nákladního listu.

(Rozh. ze dne 28. března 1923, Rv II 340/22.)

Žalující spolek zaslal velkostatku K. 150 prázdných pytlů, jež se cestou ztratily. Velkostatku byly vydány dráhou pytle náhradní a zřízenec jeho přijal nákladní list. Žalobu odesílatele o náhradu škody proti dráze procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud jí vyhověl. D u v o d y: Odvolatel právem vytýká soudu první stolice, že spornou věc nesprávně posoudil. Soud první stolice měl sice za to, že žalobce jest k uplatňování žalobního nároku oprávněn, zamítl však žalobu proto, že adresát zboží přijal a nákladní list vyplatil. I odvolací soud jest toho názoru, že žalobce jest k žalobě oprávněn; neboť dle §u 99 (1) žel. dopr. ř. jest k uplatňování práv ze smlouvy nákladní proti železnici oprávněn jen ten, komu přísluší příkazní právo. Toto právo přísluší však vždy ještě žalobci jako odesílateli, ježto právo toto pomíjí dle §u 73 čís. 9 žel. dopr. ř. teprve, když po dojití zboží do místa dodacího nákladní list byl odevzdán, anebo když příjemce dle §u 76 (2) žel. dopr. ř. na železnici podal žalobu. Žádný z těchto případů nenastal, neboť zboží, jež bylo žalobcem odesláno, do místa dodacího nedošlo, jak první soud správně zjistil. Avšak mylným jest názor soudu první stolice, že nárok žalobcův pominul tím, že velkostatek K. pytle, vyrovnatelnou v Praze zaslané, přijal a nákladní list vyplatil. Neboť nelze o tom pochybovati,

že i § 97 (1) žel. dopr. ř. předpokládá, že zboží, které adresát přijal, jest totožným se zbožím, jež odesílatel odeslal; že tato podmínka splněna není, bylo právě podotknuto. Nelze také namítati, že dráha zproštěna byla povinnosti k náhradě tím, že velkostatek náhradní zboží přijal; neboť, ježto velkostatek oprávněn nebyl, náhradní nároky uplatňovati, nebyl též oprávněn nějakou náhradou za ztracené zboží přijati, nebo se s dráhou jiným způsobem vyrovnati.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek prvního soudu.

D ů v o d y:

Nelze přisvědčiti názoru první i druhé stolice, že žalobce jest jako odesílatel ztracených pytlů oprávněn k žalobě, poněvadž dle § 99 (1) žel. dopr. ř. jest k uplatňování práv ze smlouvy nákladní proti železnici povolán jen ten, komu přísluší příkazní právo a poněvadž příkazní právo žalobcovo dle § 73 (9) žel. dopr. ř. ještě nepominulo, třeba byl nákladní list příjemci již vydán, jelikož pytle do stanice přejímací nedošly. Přesný výklad slov »po dojití zboží na místo dodání,« v §u 73 (9) žel. dopr. ř. nevyhovuje úmyslu zákona a přičí se praktické potřebě. Nemůže býti pochybnost, že, kdyby ze zaslání zboží se byla na cestě část ztratila a jiná část cestou byla poškozena, nákladní list s došlým zbožím byl příjemci odevzdán a jím vyplacen, jenom příjemce by byl oprávněn, vznést proti dráze nárok na náhradu zboží a to nejen poškozeného, ale i ztraceného. Stejně nebylo by lze o tom pochybovati, kdyby zboží bez vědomí a přičinění dráhy bylo bývalo zaměněno a zaměnění teprve po přijetí příjemcem zjištěno (§ 97 (2) čís. 4). Zvláštní povaha dopravní smlouvy nese s sebou, že v jistém okamžiku všechna práva proti železnici přecházejí z odesílatele na příjemce. Přejedání těchto práv činí zákon závislým na vůli příjemce, projevené dle §u 73 (9) žel. dopr. ř. buď tím, že přijme nákladní list anebo podá na dráhu žalobu. Odevzdáním a přijetím nákladního listu jest vůle příjemce i dráhy, by příjemce do dopravní smlouvy vstoupil místo odesílatele, jasně projevena a to i tehdy, když zboží se cestou ztratilo, a vstup tento děje se podle smlouvy, s odesílatelem uzavřené. Práví-li se v posledním odstavci §u 73 žel. dopr. ř., že příkazní právo zasílatelovo zaniká, když po příchodu zboží na místo určení nákladní list se adresátovi vydá, neznamena to, že skutečně dojití zboží do stanice určení jest za všech okolností podmínkou zániku příkazního práva zasílatelova, nýbrž jenom, že, dokud zboží jest na cestě, příkazní právo zasílatelovo trvá, i když by nákladní list adresátovi byl již vydán neb odeslán. Nelze-li již očekávati, že zboží na stanici určení vůbec dojde, což se stane po uplynutí lhůty dodací, stane se vyhrazené příkazní právo odesílatelovo bezpředmětným a nastane též případ, jako kdyby zboží již bylo došlo. Když dráha vydá pak a příjemce přijme, přes to že se zboží ztratilo, nákladní list, který dle čl. 391 obch. zák. jest důkazem smlouvy mezi dráhou a odesílatelem a dle §u 98 žel. dopr. ř. musí býti reklamaci pro ztrátu zboží přiložen, uskuteční se tím vstup příjemce do dopravní smlouvy na místě odesílatelově a odesílatel ztrácí práva, smlouvou proti dráze vyhrazená. V přejedávaném případě byl velkostatku vydán jako příjemci nejen nákladní list, nýbrž

i zboží s ním došlé, třebaš zaměněné. Tím zaniklo příkazní i žalobní právo odesílatelovo. Na tom nemůže nic změniti, že velkostatek, přijímaje pytle, byl ohledně totožnosti pytlů v omylu. I tento omyl mohl by po případě proti železnici uplatňovati jen velkostatek, nikoliv osoba třetí. Pokud si žalující spolek nedal žalobní práva od velkostatku odstoupiti, jest žaloba jeho pro nedostatek aktivní legitimace pochybená a slušelo ji zamítnouti. Že okolnost, kdo vlastně škodu trpí, jest bez významu, plyne nejen z §u 99, nýbrž z §u 76 (2) žel. dopr. ř.

Čís. 2449.

Novela o právu manželském (§ 16).

Manželství lze k žádosti manžela prohlásiti dle §u 16 rozl. zák. rozloučeným, třebaš byla druhým manželem podána žaloba o neplatnost manželství, o níž dosud nebylo právoplatně rozhodnuto.

(Rozh. ze dne 4. dubna 1923, R I 285/23.)

K žádosti manželky prohlásil soud první stolice manželství podle §u 16 rozl. zák. rozloučeným. D ů v o d y: Zjištěno, že manželství bylo před 13. červnem 1919, totiž dnem 11. dubna 1900 právoplatně rozvedeno. Od rozvodu uplynulo již více než tři léta, aniž strany manželské spolužití obnovily. Manžel sice prohlásil, že s rozlukou nesouhlasí, poněvadž podal žalobu o neplatnost manželství, však vzhledem k tomu, že v tomto případě jedná se o manželství, od jehož rozvodu uplynulo již více než tři léta, není k rozluce souhlasu druhého manžela třeba a nebylo k onomu prohlášení přihlédáno (§ 16 odstavec druhý rozl. zák.) a okolnost, že se vede spor o neplatnost manželství vzhledem k tomu, že usnesení o rozvodu stalo se právoplatným, jest zcela nerozhodnou při rozhodování o žádosti za rozluku. R e k u r s n í s o u d usnesení potvrdil, dodav k jeho odůvodnění, Okolnost, že manžel dne 24. března 1922 podal na manželku žalobu o neplatnost manželství, nemá významu pro rozhodnutí o žádosti za přeměnu rozvodu v rozluku, poněvadž zákon takového účinku se žalobou o neplatnost manželství nespojuje a žalobci rozhodnutím o žádosti jeho manželky, všem zákonným podmínkám vyhovující, není nijak odňata možnost z případného, pro něho příznivého rozsudku o žalobě na neplatnost manželství vyvoditi důsledky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Souhlasnými rozhodnutími nižších stolic nebyl zákon porušen, neboť napadené rozhodnutí jak stavu věci tak i zákonu plně vyhovuje. Jedná se zde o manželství, právoplatně v roce 1896 uzavřené, které v dubnu 1900 bylo rozvedeno. V důsledcích toho, když od rozvodu manželství více než 3 léta uplynula, muselo návrhu manželky na prohlášení tohoto rozvedeného manželství rozloučeným dáno býti místo, ať již manžel s tímto návrhem souhlasil čili nic. Skutečnost, že manžel v březnu